

KONSUMENCI NA RYNKU ENERGII

Paweł Rokicki

Warszawa, 17.11.2011 r.

1. Brak formalnej edukacji konsumentów
2. Rynek konkurencyjny (?)
3. Co jest ważne dla konsumentów?
4. Czytelność faktur oraz umów
5. Pro-konsumenckie narzędzie konkurencji

Brak formalnej edukacji konsumentów

- W Polsce **brakuje formalnego systemu edukacji konsumentów**
  - w tym indywidualnych odbiorców energii
- Efektem jest **niski poziom świadomości konsumentów**, co skutkuje
  - Bardzo niskim odsetkiem zmian sprzedawców energii
  - Małą potrzebą konkurencji cenowej po stronie firm
  - Ryzykiem nadużyć ze strony firm - nieświadomym konsumentem łatwiej manipulować
- Potrzeba w związku z tym:
  - szeroko rozumianej **edukacji systemowej w szkołach**
  - **wsparcia działalności edukacyjnej organizacji konsumenckich**
  - otwarcia się firm na pro-konsumenckie rozwiązania

1. Brak formalnej edukacji konsumentów
2. Rynek konkurencyjny (?)
3. Co jest ważne dla konsumentów?
4. Czytelność faktur oraz umów
5. Pro-konsumenckie narzędzie konkurencji

Rynek konkurencyjny (?)

- **Rozwój prawdziwie konkurencyjnych rynków energii leży w interesie konsumentów** - indywidualnych odbiorców energii
- Obecnie **rynek jest mało przyjazny dla konsumentów**
- **Konkurencja** na rynku indywidualnych odbiorców energii jest **iluzoryczna**
- **Zmiana sprzedawcy oznacza formalności**, a nie obniżkę kosztów czy też wyższy poziom obsługi

Wg. Europejskiej Organizacji Konsumentów (BEUC) **aby skorzystać z dobrych stron konkurencji** rynek indywidualnych odbiorców energii wymaga m.in.:

- Dobrego **poinformowania konsumentów o ich zużyciu energii oraz związanych z tym kosztach**, a także o przysługujących im prawach
- Informacja ta powinna być przedstawiona w formie umożliwiającej **porównanie pomiędzy różnymi dostawcami energii**

Co jeszcze jest ważne dla konsumentów?

Plan prezentacji

1. Brak formalnej edukacji konsumentów
2. Rynek konkurencyjny (?)
3. Co jest ważne dla konsumentów?
4. Czytelność faktur oraz umów
5. Pro-konsumenckie narzędzie konkurencji

Co jest ważne dla konsumentów?

Zastrzeżenia samych konsumentów do praktyk rynkowych:

„Zmienić trzeba przepisy prawa czy umów, zezwalające na **stosowanie metod prognostycznych**, które zapewniają finansowanie dostaw energii „z góry” i wymuszanie od konsumentów przedpłat a nie opłat.”

Dla konsumentów na rynku energii kluczowe są takie elementy jak:

- **Dostępność i konkurencyjność cenowa** oferty
- **Uczciwe i konkurencyjne warunki umów**, konkurencja to także:
  - wysoka jakość obsługi
  - szybkie, uczciwe rozpatrywanie reklamacji
- **Czytelność faktur i umów**

Plan prezentacji

1. Brak formalnej edukacji konsumentów
2. Rynek konkurencyjny (?)
3. Co jest ważne dla konsumentów?
4. Czytelność faktur oraz umów
5. Pro-konsumenckie narzędzie konkurencji

STOWARZYSZENIE
KONSUMENTÓW POLSKICH

JAK CZYTAĆ FAKTURĘ ROZLICZENIOWĄ?

dane sprzedawcy energii
 oraz dane właściwego
 terytorialnie dla odbiorcy
 Zakładu Energetycznego

**numer ewidencyjny
 Klienta**

**okres, którego dotyczy
 faktura**

**symbol wg Polskiej
 Klasyfikacji
 Wyrobów i Usług**

SPRZEDAWCA

BANK PEKAO SA
XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX
NIP 712-01-50-125

PUNKT ODBIORU
JAN KOWALSKI
ul. KOWALSKA 3 m 3
21-040 ŚWIDNIK
NIP 123-2340987

ADRES DO KORESPONDENCJI

JAN KOWALSKI
ul. KOWALSKA 3 m 3
21-040 ŚWIDNIK

(2107)35 40/2009/wk.1

dane Klienta

R - faktura rozliczeniowa
S - faktura prognozowana

grupa taryfowa, w której
rozliczany jest klient

mnożna układu
pomiarowego

należność za energię
zużyta w strefie dziennej

opłata zmienna za usługi
przesyłowe w strefie
dziennej

składnik jakościowy
stawki opłaty systemowej

stawka opłaty przejściowej d.
rocznego zużycia energii od
500 kWh do 1200 kWh
(stawka zależna od wielkości
rocznego zużycia energii
elektrycznej)

opłata stała za przesył

opłata abonamentowa
dysyngucji
w rozliczeniach
szczęściomiesięcznych

ilość zużytych
kilowatogodzin energii
w strefie dziennej

opłaty za zużycie energii
w strefie nocnej

ilość zużytych
kilowatogodzin energii
w strefie nocnej

FAKTURA VAT NR 210123456R/2009 - KOPIA
ZA ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I USŁUGI DYSTRYBUCYJNE
Za okres od 05.02.2009 do 20/04/2009 Miesiąc sprzedaży: 04/2009

Moc umowna : **4,0 kW**

Licznik rozliczeniowy en. czynnej nr: 10012012				Taryfa : G12NN Mnożna : 1							
Srefta	Opis	PKWiU	J.m.	Data	Wskazanie bieżące	Wskazanie poprzednie	Ilość m-c	Ilość	Cena netto (zł)	Należność netto (zł)	Stawka VAT (%)
dzienna	za energię czynną	40.10.30		20/04/2009	1235	1100		135	6.1380	40,25	22
	cpl dystr.-sieciowa	40.10.30			1235	1100		135	6.1380	20,71	22
	cpl dystr.-jakosciowa	40.10.30			1235	1100		135	0.0058	1,52	22
	opłata przesyłowa	40.10.30					2,00		4.8600	9,72	22
	opł. stała za dystryb.	40.10.30					2,00		2.1200	4,24	22
nocna	abonament dysyng.	40.10.30		20/04/2009					13.0000	2,60	22
	za energię czynną	40.10.30			1099	950		149	6.1224	18,24	22
	cpl dystr.-sieciowa	40.10.30			1099	950		149	0.0167	8,45	22
	cpl dystr.-jakosciowa	40.10.30			1099	950		149	0.0058	1,46	22
										166,97	

Należność ogółem
DO ZAPŁATY : ****130,50zł

Należność brutto (zł)
130,50

Kwota VAT (zł)
23,63

Stawka VAT (%)
22

Należność netto (zł)
106,87

WZÓR

SŁOWNIE : sto trzydzieści złotych pięćdziesiąt groszy

Termin płatności : 20/04/2009

OSOBA UPWAŻNIIONA DO WYSTAWIENIA FAKTURY VAT R S

DATA WYSTAWIENIA FAKTURY VAT: 10/02/2009

BIURO OBSŁUGI KLIENTA:
Lublin, ul. Elektryczna 2 tel. 081 74-433-24,
Kasa czynna w poniedziałek od 7:00 do 16:30, wtorek-piatek od 7:00 do 13:16

UWAGA! OD WRZEŚNIA 2008 ROKU NOWY NUMER RACHUNKU BANKOWEGO DLA WPŁAT ZA ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ:

kwalda za pzaply

wskazanie licznika
w dniu odczytu - sreffa
dzienna

wskazanie licznika
w dniu odczytu - sreffa
nocna

okres rozliczeniowy
(ilość miesięcy)

termin
płatności
faktury

Czytelna faktura powinna nas informować:

- o tym **ile nas kosztuje** zużywana energia, **ale też**
- **w jaki sposób** zużywamy energię
- jak możemy być bardziej **efektywni i ekonomiczni** w zużyciu energii

➤ Jak dobrze potrafimy zrozumieć umowę na dostawy energii?

5, ust. 9

W przypadku stwierdzenia błędów, w pomiarze lub odczycie wskazań Układu pomiarowo – rozliczeniowego, które spowodowały zawyżenie lub zaniżenie należności za pobraną Energię lub w przypadku, gdy OSD dokona korekty w danych pomiarowych udostępnionych Sprzedawcy za dany Okres Rozliczeniowy Sprzedawca dokonuje korekty uprzednio wystawionych faktur VAT według poniższych zasad:

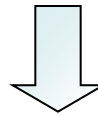
- a) Korekta, o której mowa w § 7 ust. 18 obejmuje cały okres rozliczeniowy lub okres, w którym występowały stwierdzone nieprawidłowości lub błędy.
- b) Podstawą do wyliczenia wielkości korekty faktur VAT, o których mowa w § 7 ust. 18 lit. a, jest wielkość błędu wskazań Układu pomiarowo – rozliczeniowego zgodnie ze skorygowanymi danymi przekazanymi przez OSD.
- c) Jeżeli określenie błędu, o którym mowa w § 7 ust. 18 lit b nie jest możliwe, podstawę do wyliczenia wielkości korekty stanowi średnia liczba jednostek Energii za okres doby, obliczona na podstawie sumy jednostek Energii prawidłowo wskazanych przez układ pomiarowo – rozliczeniowy w poprzednim Okresie rozliczeniowym pomnożona przez liczbę dni okresu, którego dotyczy korekta faktury VAT. W przypadku gdy nie jest możliwe prawidłowe ustalenie sumy jednostek Energii na podstawie danych za poprzedni Okres rozliczeniowy podstawę do wyliczenia wielkości korekty stanowi średnia liczba jednostek Energii za okres doby, obliczona na podstawie sumy jednostek Energii prawidłowo wskazanych przez układ pomiarowo – rozliczeniowy w następnym Okresie rozliczeniowym.
- d) W wyliczaniu wielkości korekty Sprzedawca uwzględnia sezonowość zużycia Energii oraz inne udokumentowane przez Odbiorcę okoliczności mające wpływ na wielkość poboru tej Energii.

Plan prezentacji

1. Brak formalnej edukacji konsumentów
2. Rynek konkurencyjny (?)
3. Co jest ważne dla konsumentów?
4. Czytelność faktur oraz umów
5. Pro-konsumenckie narzędzie konkurencji

Pytanie główne naszej debaty:

W jaki sposób możemy zwiększyć konkurencyjność rynku energetycznego?

Budując partnerskie relacje z konsumentami oparte na zaufaniu, czyli konkurując w sposób pro-konsumencki, pomagający konsumentom nie tylko w ich podstawowych potrzebach.

- **Bezpieczeństwo umów** to priorytet w ochronie konsumentów
- Umowy konsumenckie są **tworzone jednostronnie przez firmy**
- Teraz **firmy mogą zwiększać konkurencyjność** włączając głos konsumentów w proces tworzenia umów

Program certyfikacji umów konsumenckich **Dobra Umowa**:

- zwiększa bezpieczeństwo konsumentów
- umożliwia firmom budowę prawdziwie partnerskiej, opartej na zaufaniu relacji z klientami

1. Konsultacja wzorców umów konsumenckich

- prowadzona przez zespół ekspercki Stowarzyszenia Konsumentów Polskich

Zgodność opiniowanych umów z prawem oraz interesem konsumenta powoduje...

2. Wydanie certyfikatu Dobra Umowa

Dziękuję za uwagę!

Kontakt:

Paweł Rokicki

p.rokicki@konsumenci.org